

VALSTYBINĖS SMURTO PRIEŠ MOTERIS MAŽINIMO STRATEGIJOS IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ 2007–2009 METŲ PLANO VYKDYMO 2008 METAIS ATASKAITA

Įvadas

Vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1330 „Dėl Valstybinės smurto prieš moteris mažinimo strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių 2007–2009 metų plano patvirtinimo“ (Žin. 2006, Nr. 144–5474) 4 punktą, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė Valstybinės smurto prieš moteris mažinimo strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių 2007–2009 metų plano (toliau vadinama – Strategija) vykdymo 2008 metais ataskaitą.

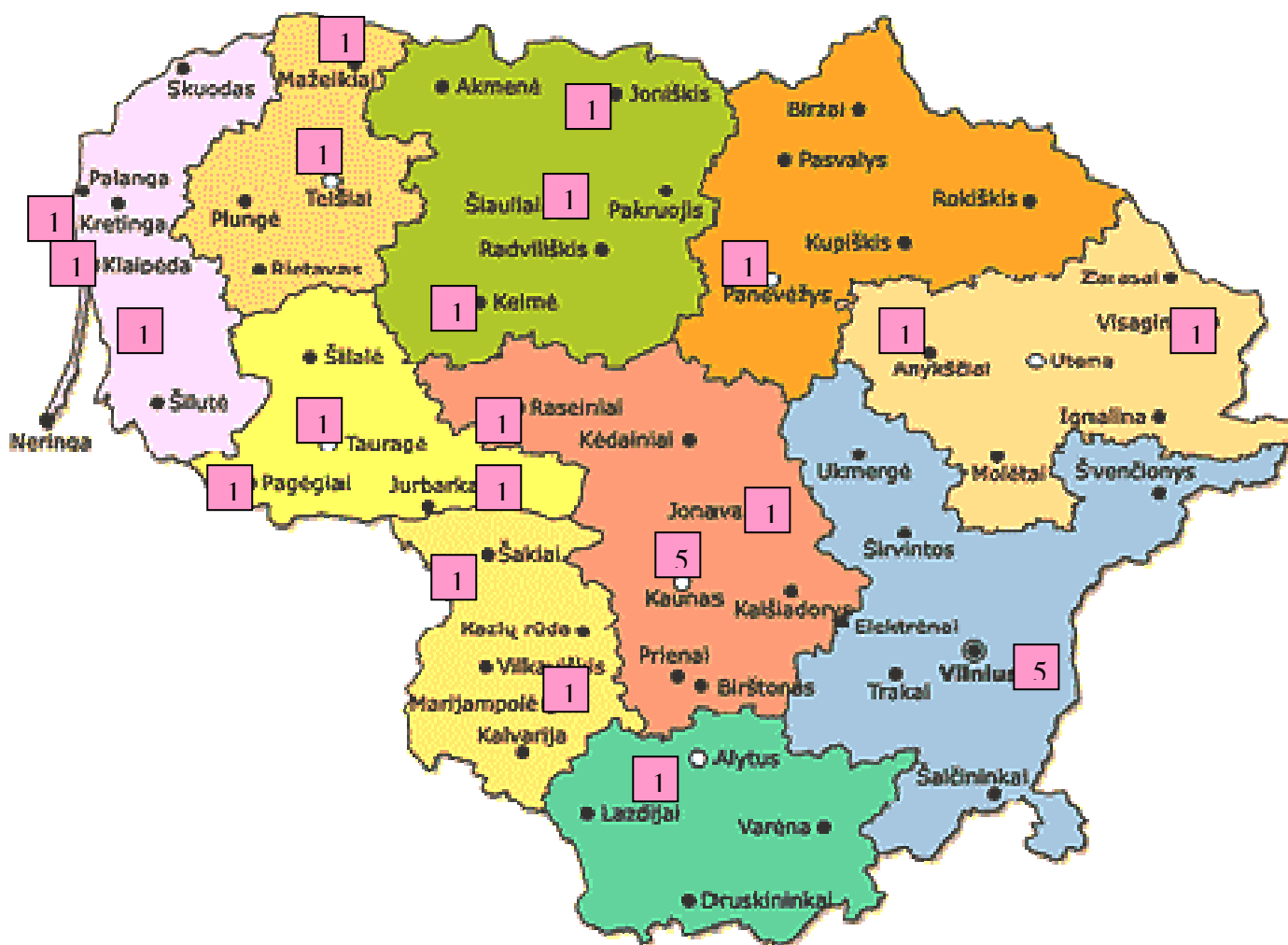
Šios Strategijos priemonės 2008 m. įgyvendino Kultūros ministerija (1 priemonę), Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (10 priemonių), Švietimo ir mokslo ministerija (5 priemonės), Teisingumo ministerija (4 priemonės), Vidaus reikalų ministerija (1 priemonę), Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos (1 priemonę), Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (4 priemonės), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (1 priemonę), Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (1 priemonę), Teisės institutas (1 priemonę). Iš jų 4 priemonės buvo skirtos kompleksinei pagalbai nuo smurto nukentėjusioms teikti, 4 poveikio priemonės smurtautojams, 10 priemonių skirta veiksmingai smurto prieš moteris prevencijai, 3 priemonės instituciniams gebėjimams stiprinti, 3 priemonės teisinei bazei tobulinti ir 5 priemonės smurto prieš moteris būklės analizei.

Iš viso 2008 metais buvo įgyvendintos 29 priemonės, iš kurių 15 priemonių vykdyti iš valstybės biudžeto buvo planuota 1517 tūkst. litų. 13 priemonių vykdyti lėšų poreikio nebuvo.

Siekdama įgyvendinti šios Strategijos prioritetines kryptis – teikti kompleksinę pagalbą nuo smurto nukentėjusioms moterims; teikti pagalbą smurtautojams; vykdyti smurto prieš moteris prevenciją bei remti nevyriausybių organizacijų veiklą – ministerija, kaip ir 2007 metais, organizavo projektų atrankos konkursus. Finansuojant 29 valstybinių ir nevyriausybių organizacijų (toliau vadinama – NVO) projektus, 2008 m. įvairios paslaugos suteiktos per 2000 nuo smurto nukentėjusių moterų. Įgyvendinant kitus 9 projektus vidutiniškai 80 smurtautojams, siekiantiems atsikratyti smurtinio elgesio (iš 258 besikreipusių į organizacijas), buvo teikiamos individualios psichologinės konsultacijos ir grupinė terapija. Be to, buvo paremta 19 NVO, dirbančių smurto prieš moteris mažinimo srityje, veikla.

2008 m. finansuotų projektų įgyvendinimo geografija yra plati – visose 10 Lietuvos apskričių buvo vykdomi projektai, t.y. kiekvienoje apskrityje jau yra įsikūrusios įstaigos ar organizacijos, teikiančios kompleksines paslaugas nuo smurto nukentėjusioms moterims. Tai atitinka vieną iš šios Strategijos įgyvendinimo tikslų – kiekvienoje apskrityje įkurti įstaigą ar organizaciją, teikiančią socialines paslaugas smurto šeimoje aukoms.

1 paveiksle pateikiamas projektų pasiskirstymas pagal projekto vykdytojo buveinę. Daugiausia projektų vykdytojų veiklą vykdė Kauno ir Vilniaus apskrityse, mažiausiai – Alytaus ir Panevėžio apskrityse. Dauguma įstaigų ir organizacijų veiklą vykdo apskričių centruose, todėl trūksta socialinių paslaugų nuo smurto nukentėjusioms moterims nuo didžiųjų miestų nutolusiuose bei atokesniuose rajonuose.

1 pav. Projektų pasiskirstymas pagal apskritis ir miestus

Strategijos įgyvendinimo rezultatai

Daugėja kompleksinę pagalbą gaunančių nuo smurto nukentėjusių moterų bei paslaugų. 2008 m. valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšomis iš dalies paremti 29 projektai, skirti kompleksinei pagalbai nuo smurto nukentėjusioms moterims, o 2007 m. – jų buvo 20. 2008 m. įgyvendinant projektus, socialinės paslaugos buvo suteiktos 2144 nuo smurto nukentėjusioms moterims. Palyginus su nuo smurto nukentėjusių moterų skaičiumi 2007 m., kai dalyvavo 1838 moterys, jų skaičius išaugo 15 procentų. Daugiausiai moterų buvo suteiktos konsultavimo ir informavimo paslaugos, psichologinė pagalba, taip pat laikino apgyvendinimo, maitinimo, teisinė pagalba ir kt.

Paslaugos	Smurto šeimoje aukų skaičius	Smurto šeimoje aukų skaičius (procentais)
Informavimo ir konsultavimo (suteiktos telefonu neįtrauktos)	1579	74
Laikino apgyvendinimo	318	15
Maitinimo	447	21
Aprūpinimo būtiniaisiais daiktais (drabužiai, avalynė ir kt.)	382	18
Psichologinės pagalbos	1111	52

Socialinio darbo	1391	65
Medicininės pagalbos	222	10
Teisinės pagalbos	441	21

1 lentelė Suteiktos paslaugos bei pagalba

2008 metais pirmą kartą buvo užtikrinta pagalba telefonu visą parą smurtą patyrusioms moterims. Buvo atsiliepta į 347 gyventojų skambučius.

Buvo organizuoti 2 seminarai krizių centrų darbuotojų ir savanorių mokymams. Parengta mokymo programa, skirta krizių centrų, atsakančių į nemokamos pagalbos linijos skambučius, darbuotojams ir savanoriams.

Skatinamas darbas su smurtautojai. 2008 m. buvo iš dalies finansuoti 9 projektai (2007 m. – 6), skirti skatinti steigti vyrų krizių centrus bei burti smurtautojų pagalbos sau grupes. Į organizacijas kreipėsi 258 vyrai, kurie ieškojo pagalbos ir panorėjo keisti savo elgesį. Iš jų vidutiniškai 80 siekė atsikratyti smurtinio elgesio, t.y. jiems buvo teikiamos individualios psichologo bei socialinio darbuotojo konsultacijos, jie dalyvavo grupinės terapijos užsiėmimuose. Šiais metais apie 60 procentų daugiau vyrų kreipėsi dėl pagalbos, siekdami atsikratyti smurtinio elgesio (2007 m – 152).

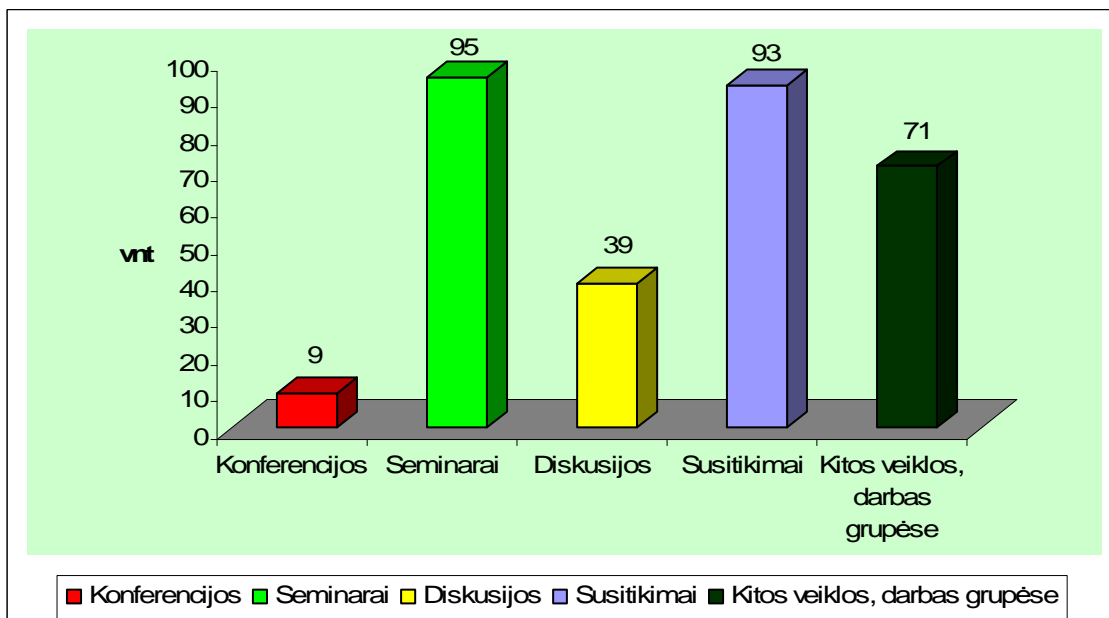
Parengta ir 200 egz. išleista Smurtinio elgesio keitimo metodika (praktinis vadovas socialiniams darbuotojams), padėsianti organizuoti socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbą su smurtaujančiais asmenimis. Ši metodika taikoma organizacijoms, dirbančioms su smurtautojais bei teikiančioms paslaugas nuo smurto nukentėjusioms moterims.

Vykdoma smurto prieš moteris prevencija. 2008 m. visoje Lietuvoje buvo vykdoma informacinė kampanija, skirta smurtui prieš moteris mažinti – formuoti visuomenės nepakantumą smurtui prieš moteris, keisti visuomenės stereotipinį požiūrį į moterų ir vyrų tarpusavio santykius.

Šiomet ši kampanija pasiekė atokiausias Lietuvos teritorijas, pasitelkdama autoparduotuves. Visuomenė informuota apie pagalbą nuo smurto nukentėjusioms moterims ir galimybes jomis pasinaudoti, apie bausmes smurtautojams, siekiant nepakantumo smurtui prieš moteris. Visuomenei informuoti ir konsultuoti pasitelktos inovatyvios priemonės - mobilus ekspertų biuras, autoparduotuvės, nemokamos pagalbos telefono numerio viešinimas ant miltų pakelių, reklama parduotuvių tinkle „Maxima“, eitynės Vilniuje ir kt. Kampanijos metu buvo išleista 1000 plakatų, 10 000 lipdukų; 6000 ženkliukų. Akcijos „16 dienų be smurto prieš moteris“ metu informacinės kampanijos organizatoriai kartu su JAV ambasados atstovais gruodžio 7 d. Vilniuje suorganizavo eitynes Vilniuje, kuriose dalyvavo nevyriausybinų organizacijų atstovės, JAV ambasados atstovai, seimo narės bei visuomenė.

7 apskrityse buvo surengta 10 teisinio švietimo seminarų, kuriuose dalyvavo 357 policijos pareigūnai, medicinos įstaigų atstovai, socialiniai darbuotojai, socialiniai pedagogai, NVO atstovai, gyventojai.

Remiama NVO veikla mažinant smurtą prieš moteris. Palyginti su 2007 metais, 2008 m. konkurso būdu buvo paremta daugiau NVO, dirbančių smurto prieš moteris mažinimo srityje. 2008 m. valstybės biudžeto lėšomis suteikta institucinė parama 19 moterų organizacijų veiklai stiprinti (2007 m. – 13). Įgyvendindamos paremtus projektus, NVO surengė 9 konferencijas, kuriose dalyvavo 550 dalyvių, 95 seminarus, kuriuose dalyvavo 790 dalyvių, 39 diskusijas, kuriose dalyvavo 355 dalyviai, taip pat seniūnijų, nevyriausybinų organizacijų socialiniai darbuotojai, policijos atstovai. Tokiu būdu buvo informuojama apie smurto problemas, raginama nesitaikstyti su smurtu, ugdyti nepakantumą smurtui.

2 pav. 2008 m. NVO, dirbančių smurto prieš moteris mažinimo srityje, veiklos pasiskirstymas.

Tobulinama teisinė bazė smurto prieš moteris mažinimo srityje. Priimtas Teismų įstatymo papildymo įstatymas (Žin., 2008, Nr. 81-3186), kuriuo gali būti nustatyta teisėjų specializacija tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti (įsigaliojo nuo 2008-09-01). Priimtas Baudžiamojo kodekso straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2008, Nr. 73-2796), kuriame be kitų pakeitimų numatytas draudimas prisiartinti prie nukentėjusio asmens bei teismo įpareigojimas smurtautojui dalyvauti elgesį keičiančiose programose.

Pagal teisingumo ministro patvirtintą Valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikiančių subjektų mokymo planą savivaldybių darbuotojams, organizuojantiems ir teikiantiems pirminę teisinę pagalbą ir valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, buvo skaitytas 3 akademių valandų trukmės seminaras tema „Teisinės pagalbos smurto šeimoje aukoms teikimas“. Seminarą išklausė 62 asmenys.

Priemonių įgyvendinimas

Kultūros ministerija 2008 m. įgyvendino vieną priemonę, kuriai buvo numatyta 50 tūkst. litų. Faktiškai panaudota 40 tūkst. litų.

Priemonės pavadinimas	Priemonės vykdymas
14 priemonė „Periodiškai rengti visuomenės informavimo priemonių atstovams seminarus, skirtus smurto prieš moteris problemoms gvildinti visuomenės informavimo priemonėse“	Ministerija 2008 metais organizavo dvi konferencijas, vieną – „Audiovizualinio sektoriaus reglamentavimo iššūkiai“ ir kitą kartu su Lietuvos žurnalistų sąjunga – „Žiniasklaidos ir žurnalistikos perspektyvos ekonominės krizės akivaizdoje“, kuriose buvo paliesta smurto žiniasklaidoje tema. Dalyvavo 165 asmenys
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2008 m. įgyvendino dešimt priemonių, kurioms skirta 1370 tūkst. litų.	
6.1 priemonė „Atlikti mokslinį tyrimą siekiant išanalizuoti ir įvertinti smurto prieš	Tyrimo metu atlikta Lietuvoje gyvenančių 1000 moterų 18 - 74 metų telefoninė apklausa. Apklausa atlikta 2008 m. spalio mėnesį. Tyrimo metu buvo siekiama nustatyti smurto prieš moteris paplitimo mastą, kiek moterų Lietuvoje patiria smurtą, išanalizuoti dažniausiai moterų patiriamas smurto

<p>moteris paplitimą (pagal įvairias smurto formas, aukos ir smurtautojo statusą ir kt.), nuo smurto nukentėjusių moterų būklę“.</p>	<p>formas ir kitas smurto apraiškas, nustatyti, kokie veiksniai turi įtakos smurtui prieš moteris. Taip pat tirta nuo smurto nukentėjusių moterų padėtis, informuotumas apie pagalbos būdus bei kreipimosi į pagalbą teikiančias institucijas dažnis, analizuoti smurto suvokimo bei „perimamumo“ reiškiniai. Apklausos metu nustatyta, jog pastaraisiais metais smurtą nuolat patiria 56 procentai išsiskyrusių moterų ir 15 procentų ištekėjusių moterų. Šis skaičius (15 procentų) ženkliai viršija panašių tyrimų metu kitose šalyse nustatytą smurto lygį. Iš visų smurtą patiriančių moterų: 87 proc. patiria psichologinį smurtą; 48 proc. patiria fizinį smurtą; 28 proc. patiria ekonominį smurtą; 11 proc. patiria seksualinį smurtą. Viena iš svarbiausių problemų yra ta, kad smurtas prieš moteris yra paslėptas reiškinys, dažniausiai nematomas pašaliniams asmenims. Šis faktas kelia susirūpinimą, kadangi tyrimo metu patvirtinta hipotezė, jog smurtinė patirtis yra „perimama“. Analizuojant dažniausiai moterų patiriamas smurto formas, paaiškėjo, jog labiausiai paplitusi psichologinio pobūdžio prievarta. Ją patiria didžioji dauguma visų smurtą patiriančių moterų. Net prieš pusę smurtą patiriančių moterų yra naudojami fizinės prievartos veiksmai. Paprastai smurtas pasireiškia keliomis formomis iškart. Nustatyta, kad smurtas prieš moteris yra panašiu mastu paplitęs visose socialinėse – demografinėse visuomenės grupėse, nepriklausomai nuo pajamų, išsilavinimo, gyvenamosios vietovės ir pan. Tačiau net apie pusę smurtą patyrusių respondenčių teigė, jog įprastai prieš jas smurtaujantis asmuo būna paveiktas alkoholio. Didžioji dalis moterų yra girdėjusios apie pagalbą moterims teikiančias organizacijas, maždaug penktadalis žino konkrečius jų pavadinimus ir kontaktus. Kita vertus, trečdalis smurtą patiriančių moterų teigia niekada nesikreipiančios pagalbos į jokias institucijas bei savo artimuosius. Tyrimo rezultatai ne vien parodo smurto paplitimo mastą, pasireiškimo formas bei kitas charakteristikas, bet ir atskleidžia gilumines ir ilgalaikes jo sukeltas problemas: smurto „perimamumą“ iš kartos į kartą, menką smurto suvokimą bei iš jo kylančią smurto tolerancijos problemą. Tai, kad smurtas dažniausiai yra paslėptas nuo visuomenės akių, apsunkina galimybes efektyviai teikti pagalbą nuo smurto nukentėjusioms moterims bei smurtautojams</p>
<p>9.2 priemonė „Parengti krizių centrų, atsakančių į nemokamos pagalbos linijos skambučius, darbuotojų ir savanorių komandas: parengti mokymo programas krizių centrų darbuotojams ir savanoriams rengti, organizuoti mokymo kursus, parengti ir išleisti metodines rekomendacijas“</p>	<p>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2008 m. organizavo 2 seminarus, skirtus krizių centrų darbuotojų ir savanorių mokymams, parengta mokymo programa, skirta krizių centrų, atsakančių į nemokamos pagalbos linijos skambučius, darbuotojams ir savanoriams. Priemonei įgyvendinti skirta 30 tūkst. litų.</p> <p>Seminaro „Psichologinė pagalba sau ir kitiems“ metu dalyviai turėjo galimybę susipažinti su psichologinės krizės požymiais, pagrindiniais pagalbos teikimo principais žmonėms, išgyvenantiems krizę, įgijo darbo su klientais, išgyvenančiais krizę, praktinių įgūdžių. Šio seminaro diskusijų metu buvo identifikuota Krizių centrų darbuotojų ir savanorių emocinės būklės aktualumo tematika. Todėl antrojo seminaro „Jausmų valdymas – praktinės teorijų taikymo perspektyvos“ metu dalyviai turėjo galimybę išanalizuoti emocijas, kylančias konsultuojant į krizę patekusius asmenis, bei praktiškai išbandyti emocijų valdymo technikas, dirbo grupėse, lavino komandinio darbo įgūdžius. Seminaruose dalyvavo 75 asmenys iš Kauno, Marijampolės, Kretingos, Telšių ir Alytaus miestų moterų krizių centrų, Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centro, Psichologinės pagalbos centro, Vyrų krizių centro, Kauno, Jonavos Gargždų, Mažeikių socialinių paslaugų centrų, seniūnijų, asociacijų ir kitų valstybinių bei NVO atstovai</p>

<p>9.3 priemonė „Finansuoti nemokamą nuolat (visą parą) veikiančią kompleksinės pagalbos telefono liniją smurtą patiriančioms moterims“</p>	<p>Iki 2008 m. konsultacijos telefonu moterims buvo teikiamos Pagalbos moterims telefonu 8 800 66366 (nuo 10 val. iki 21 val. darbo dienomis), kuris priklauso Psichologinės pagalbos tarnybų asociacijai ir finansuojama iš kitos biudžetinės programos).</p> <p>Siekiant sudaryti galimybę nuo smurto nukentėjusioms moterims kreiptis pagalbos visą parą, 2008 m. ministerija organizavo Projektą, skirtą teikti pagalbą telefonu smurtą patiriančioms moterims, atrankos konkursą. Priemonei buvo numatyta 100 tūkst. litų, faktiškai panaudota 33,3 tūkst. litų.</p> <p>Konkurse dalyvavo dvi organizacijos: Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centras ir Vilniaus moterų namai. Vertinimo komisijos 2008 m. balandžio 2 d. protokolu Nr. D5-72 labiausiai prioritetus atitiko Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centro pateiktas projektas – „Psichologinė pagalba telefonu moterims, nukentėjusioms nuo smurto“. Ministerijos valstybės sekretoriaus potvarkiu 2008 m. balandžio 8 d. Nr. A3- 172 buvo skirtos lėšos šiam projektui įgyvendinti. 2008 m. buvo pradėtos teikti konsultacijos nauju nemokamos telefono linijos numeriu 8 800 66663, šis numeris veikė nuo 21 val. iki 10 val. darbo dienomis bei savaitgaliais ir švenčių dienomis. Nuo smurto nukentėjusios moterys dažniausiai kreipėsi 20-24 valandomis. Tuo laikotarpiu nauja telefono linija (nuo 21 val. iki 10 val. darbo dienomis bei savaitgaliais ir švenčių dienomis) buvo atsiliepta į 347 gyventojų skambučius. Nuo smurto nukentėjusios moterys dažniausiai kreipėsi 20-24 valandomis</p>
<p>10 priemonė „Skatinti steigti ir remti kiekvienoje apskrityje teritorijoje ne mažiau kaip po vieną įstaigą ar organizaciją, teikiančią socialines paslaugas smurto šeimoje aukoms ir užtikrinančią suinteresuotų institucijų bendradarbiavimą“</p>	<p>Ministerija paskelbė 2008 metų atrankos konkursą. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valstybės sekretoriaus 2008 m. vasario 29 d. potvarkiu Nr. A3-113 „Dėl lėšų skyrimo įstaigų ar organizacijų, teikiančių socialines paslaugas smurto aukoms ir užtikrinančių suinteresuotų institucijų bendradarbiavimą, projektams“ priimtas sprendimas iš dalies finansuoti 29 projektus. Šiems projektams finansuoti iš valstybės biudžeto 2008 m. skirta 500 tūkst. litų.</p> <p>2008 m. socialinės paslaugos buvo suteiktos 2144 smurtą patyrusioms moterims, t.y. 15 procentų daugiau nei 2007 m. (1838 moterų). Smurtą patyrusios moterys yra gana jaunos – 32 procentų yra nuo 18 iki 30 metų, 34 procentų nuo 31 iki 40 metų ir 21 procentų – nuo 41 iki 50 metų ir apie 12 procentų. – vyresnio amžiaus moterys.</p> <p>Projektuose dalyvavusios organizacijos pažymi, kad įgyvendinami projektai yra labai reikalingi, nes vis daugiau smurtą patyrusių moterų ieško pagalbos ir informacijos, užtikrina informacijos sklaidą apie nuolatinį ir kokybišką paslaugų teikimą smurtą patyrusiai moteriai, vis daugiau moterų pasinaudoja galimybe kompleksiškai spręsti smurto prieš moteris problemą</p>
<p>11.2. priemonė „Parngti ir patvirtinti smurtinio elgesio keitimo metodiką smurtautojams“</p>	<p>Buvo organizuotas viešasis pirkimas, kurį laimėjo Vilniaus miesto motinos ir vaiko pensionas. Priemonei įgyvendinti skirta 58 tūkst. litų. Jis parengė ir 200 egz. išleido Smurtinio elgesio keitimo metodiką (praktinis vadovas socialiniams darbuotojams). Šio leidinio tikslas – padėti organizuoti socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų darbą su smurtautojais. Leidinyje pateiktas smurto apibūdinimas, smurtaujančio asmens charakteristika, smurtinio elgesio keitimo procesas bei socialinio darbo su smurtautojais ypatumai. Metodika paremta ilgamete Vilniaus miesto motinos ir vaiko pensiono socialinio darbo veikla su nuo smurto nukentėjusiomis moterimis bei smurtautojais, praktika teikiant tarpininkavimo paslaugas sutuoktiniams, bendradarbiavimu su organizacijomis, prisidedančiomis prie smurto prieš moteris mažinimo.</p>

	Pensio patirtis parodė, kad būtina pagalba ir smurtinio elgesio asmenims, ypač tiems, kurie patys nori keisti savo smurtinį elgesį
12 priemonė „Projektų, skirtų skatinti steigti vyrų krizių centrus bei burti smurtautojų pagalbos sau grupes“	Igyvendinama priemonė, ministerija paskelbė 2008 metų atrankos konkursą. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valstybės sekretoriaus 2008 m. kovo 14 d. potvarkiu Nr. A3-135 „Dėl lėšų skyrimo projektams, skirtiems skatinti steigti vyrų krizių centrus bei burti smurtautojų pagalbos sau grupes“ priimtas sprendimas iš dalies finansuoti 9 projektus, skiriant jiems įgyvendinti iš valstybės biudžeto 2008 m. – 100 tūkst. litų. 2008 m. į pagalbą smurtautojams teikiančias organizacijas kreipėsi 258 vyrai, kurie ieškojo pagalbos ir panorėjo keisti savo elgesį. Iš jų vidutiniškai 80 siekė atsikratyti smurtinio elgesio, t.y. jiems buvo teikiamos individualios psichologo bei socialinio darbuotojo konsultacijos, jie dalyvavo grupinės terapijos užsiėmimuose. Organizacijos, teikiančios pagalbą smurtautojams taip pat surengė seminarus ir susitikimus, kuriuose dalyvavo policijos pareigūnai, savivaldybės ir seniūnijų darbuotojai, skaitė paskaitas kaimo bendruomenėms, skelbė informaciją apie pagalbą smurtaujantiems internetinėse svetainėse, vietinėje spaudoje ir vietinės televizijos laidose, išleido lankstinukus. Kauno apskrities moterų krizių centras 2008 m. įsigijo Danijos smurtautojo elgesį keičiančią programą, kuria ateityje pritaikys smurtinio elgesio siekiantiems atsisakyti asmenims
13.1 priemonė „Organizuoti seminarus, skirtus moterų teisiniam švietimui (teisinės gynybos priemonės, teisiniai procesai, pagrindiniai norminiai aktai ir panašiai)“	Šios priemonės įgyvendinimą 2008 vykdė Asociacija Moterų informacijos centras, laimėjęs viešųjų pirkimų konkursą. Buvo surengta 10 seminarų 7 apskrityse (Alytaus, Tauragės, Utenos, Vilniaus, Telšių, Panevėžio, Šiaulių). Iš viso seminaruose dalyvavo 357 asmenys (policijos pareigūnai, medicinos įstaigų atstovai, socialiniai darbuotojai, socialiniai pedagogai, NVO atstovai, gyventojai). Seminarų dalyviai buvo supažindinti su smurto socialine ir psichologine samprata, jo teisiniu įvertinimu, visuomenės požiūriu į nuo smurto nukentėjusias moteris, apie atsakomybę už smurtą bei smurtautojo patraukimo atsakomybės teorines ir praktines problemas bei taikymo ypatumus. Buvo akcentuojamas komandinis darbas teikiant paslaugas smurtą patiriančioms moterims. Seminarų dalyviams įteikti pažymėjimai
13.2 priemonė „Organizuoti informacines kampanijas prieš smurtą, informuoti visuomenę apie pagalbą smurtą patiriančioms moterims ir galimybes jomis pasinaudoti, apie bausmes smurtautojams“	Buvo organizuotas viešųjų pirkimų konkursas, kurį laimėjo UAB „Idea Mecca“. Iki gruodžio 31 d. buvo vykdoma informacinė kampanija visoje Lietuvoje. Pagrindiniai kampanijos akcentai - mobilusis ekspertų biuras ir nemokamos pagalbos moterims telefonu viešinimas. Informacija buvo skleidžiama, pasirenkant tradicines (reklama žiniasklaidoje, pranešimai spaudai, spaudos konferencija) ir inovatyvias (miltų pakuotės, reklama parduotuvių tinkle “Maxima”, autoparduotuvės, ekspertų išvažiuojamosios akcijos) priemones. Mobilaus ekspertų biuro (toliau vadinama – MEB) tikslas – konsultuoti smurtą patiriančias moteris, suteikti joms informacinę, teisinę, psichologinę pagalbą, paskatinti kreiptis pagalbos. Susidomėjusias moteris mokyti, kaip atpažinti smurtą, nesitaikstyti su juo. Į MEB veiklą įtrauktos ekspertės – visuomeninių moterų organizacijų narės – kiekvieną dieną susiduriančios su nuo smurto nukentėjusiomis moterimis ir geriausiai žinančios moterų padėti. MEB keliavo į atokiausius Lietuvos rajonus, informavo smurtą patiriančias moteris apie pagalbos galimybes bei bausmes smurtautojams. MEB kelionių metu buvo konsultuota per 130 smurtą patiriančių moterų, o informacija apie pagalbą joms bei bausmes smurtautojams išdalyta daugiau nei 500 moterų. Kampanijos metu buvo pagaminta ir išdalinta 1000 plakatų, 10 000 lipduku, 6000 ženkliuku. Spaudiniai buvo naudojami kaip informacinės

	<p>kampanijos atpažinimo priemonė ir buvo dalijami moterų nevyriausybinėms organizacijoms, savivaldybėms (Jurbarko, Ukmergės, Molėtų, Obelių, Druskininkų, Pabradės, Kauno, Šiaulių), ligoninėse, vaistinėse, policijos skyriuose bei smurto prieš moteris mažinimu susidomėjusiems žmonėms.</p> <p>Visoje Lietuvoje paskleisti informaciją apie pagalbą smurtą patiriančioms moterims padėjo autoparduotuvės (Lietuvoje oficialiai registruotų yra 320), kurios aplankė atokiausius šalies kaimelius. Šiose autoparduotuvėse buvo dalinami informaciniai lankstinukai su informacija apie pagalbą teikiančias organizacijas lipdukai bei ženkliukai su nemokamos pagalbos telefonu linijos numeriais.</p> <p>Dar viena iš inovatyvių kampanijos priemonių buvo AB „Kauno grūdai“ išleista 100 000 miltų pakuočių su simboliu „Nebūk abejingas smurtui“ ir nemokamos pagalbos moterims linijos telefonais.</p> <p>Informacinėje kampanijoje dalyvavo ir parduotuvių tinklas „Maxima“. Prie kasų esančiuose ekranuose akcijos „16 dienų be smurto“ dienomis buvo transliuojamas socialinės reklamos klipas „Kelinta esi tu?“</p> <p>2008 m. lapkričio 27 dieną visose dešimtyje Lietuvos apskričių (jose – bent vienoje savivaldybėje) vienu metu miestų aikštėse susirinkusios moterų NVO atstovės kvietė bendruomenės moteris ir smurto mažinimui neabejingas vyrus pasirašyti peticiją, kurios esmė – niekada nesutiksiu būti žeminama, niekada nesitaikstysiu su smurtu, nebūsiu abejinga, matydama smurtą. Šis dokumentas buvo platinamas ir internete, kad jį pasirašytų kuo daugiau moterų. Po akcijos dokumentas įteiktas Seimui kaip priminimas, kad smurto problema egzistuoja, kad žmonės jai neabejingi ir kad būtina didinti nepatiriančių smurto moterų skaičių.</p> <p>Kampanijos organizatoriai kartu su JAV ambasados atstovais gruodžio 7 d. Vilniuje suorganizavo eitynes, kuriose dalyvavo NVO atstovės, JAV ambasados atstovės, seimo narės ir visuomenės atstovės</p>
<p>18.2 priemonė „Reguliariai organizuoti apskritojo stalo diskusijas: Policijos departamento, Generalinės prokuratūros, kitų suinteresuotų organizacijų ar įstaigų bei pagalbą aukoms teikiančių nevalstybinių organizacijų atstovų reguliarius susitikimus, kuriuose būtų kompleksiskai sprendžiamos smurto prieš moteris problemos Lietuvoje“</p>	<p>2008 m. ministerija organizavo 2 apvaliojo stalo diskusijas, kuriose dalyvavo 65 asmenys.</p> <p>2008 m. rugsėjo 16 d. buvo organizuota apskritojo stalo diskusija teisiniais klausimais. Joje dalyvavo teisingumo ministro 2008 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 1R-119 sudarytos darbo grupės atstovai bei moterų ir vyrų krizių centrų atstovai ir kiti.</p> <p>2008 m. gruodžio 23 d. organizuotas Strategijos rezultatų pristatymas. Ministerijos vadovybei bei ministerijos darbuotojams, Moterų ir vyrų lygių galimybių komisijos nariams, kitų ministerijų atstovams pristatyti atliktas tyrimas, smurtinio elgesio keitimo metodika, informacinės kampanijos smurtui prieš moteris mažinti apžvalga ir kiti rezultatai - Strategijos priemonių vykdytojams</p>
<p>Įgyvendindama 19 priemonę „Nevalstybinių organizacijų, dirbančių smurto prieš moteris mažinimo srityje,</p>	<p>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija organizavo 2008 metų projektų atrankos konkursą. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valstybės sekretoriaus 2008 m. kovo 7 d. potvarkiu Nr. A3-124 „Dėl lėšų skyrimo nevyriausybinių organizacijų, dirbančių smurto prieš moteris mažinimo srityje, veiklos projektams“ buvo priimtas sprendimas iš dalies finansuoti 19 projektų, skiriant jiems įgyvendinti iš</p>

veiklos projektai“	<p>valstybės biudžeto - 400 tūkst. litų.</p> <p>Projektų vykdytojai 2008 m. surengė 9 konferencijas, kuriose dalyvavo 550 dalyvių, 95 seminarus, kuriuose dalyvavo 790 dalyvių, 39 susitikimus, kuriuose dalyvavo 355 dalyviai, 93 susitikimus, kuriuose dalyvavo 765 seniūnijų, nevyriausybių organizacijų socialiniai darbuotojai, policijos atstovai. Konferencijų, seminarų, susitikimų dalyviai buvo informuojami apie smurto problemas, raginami nesitaikstyti su smurtu, ugdyti nepakantumą smurtui.</p> <p>2008 m. Kauno apskrities moterų krizių centras suorganizavo tarptautinę konferenciją, kurios tema „Lygių galimybių užtikrinimas: laisvė nuo smurto dėl asmens laisvės“, apskritojo stalo diskusiją „Smurto prieš moteris problemos sprendimo perspektyvos“, kuriame dalyvavo, policijos, vaiko teisių apsaugos tarnybos atstovai, mokyklų, seniūnijų, miesto ir rajono socialinių paslaugų centrų darbuotojai. Diskusijoje aptarti veiksmai, reikalingi mažinant smurtą. Kretingos moterų informacijos ir mokymo centras organizavo rajono gyventojų apklausą, kurios tikslas – išsiaiškinti smurto prieš moteris lygį Kretingos rajone. Apklausos metu surinkta informacija aptarta apskritojo stalo diskusijoje, kurioje dalyvavo institucijų, dirbančių smurto prieš moteris srityje, atstovai. Anykščių moterų užimtumo ir informacijos centras organizavo seminarus, diskusijas Anykščių rajono seniūnijose su rajono seniūnijų socialinėmis darbuotojomis ir seniūnijų smurtą patiriančiomis moterimis. Asociacija Moterų informacijos centras surinko, atnaujino informaciją apie institucijas teikiančias pagalbą smurto šeimoje aukoms, kuri patalpinta internetinio portalo „LYGUS“ skiltyje „Smurtas prieš moterį“. Čia galima rasti naujausią informaciją apie tai kur moteris gali kreiptis pagalbos smurto šeimoje atveju. Pateikiami įstaigų telefonai, darbo laikas, teikiamos paslaugos ir pan. http://www.lygus.lt/ITC/smurtas2.php?tipas=42. Tuo pačiu 1000 egz. tiražu išleistas lankstukas „Mūsų teisė gyventi be prievartos“. Nevyriausybines organizacijos, dirbančios smurto prieš moteris mažinimo srityje, pažymi, kad seminarai, informaciniai leidiniai, įvairios informacinės kampanijos leidžia informuoti ir šviesti visuomenę apie smurto problemas, padeda atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kad smurtas tai ne vien smurtautojo ir smurto aukos reikalas, kad tai visos visuomenės problema</p>
Švietimo ir mokslo ministerija 2008 m. įgyvendino 5 priemones, kurioms lėšų nereikėjo.	
<p>15.1 „Rekomenduoti įdiegti aukštosiose mokyklose, rengiančiose teisininkus, kursą smurto prieš moteris tematika“;</p> <p>15.2 „Rekomenduoti įdiegti švietimo įstaigose, rengiančiose policijos pareigūnus, kursą smurto prieš moteris tematika“;</p> <p>15.3 „Rekomenduoti įdiegti aukštosiose mokyklose, rengiančiose socialinius</p>	<p>Įgyvendindama šias priemones, Švietimo ir mokslo ministerija rekomendavo aukštosioms mokykloms įdiegti kursą smurto prieš moteris tematika. Pagal gautą informaciją iš aukštųjų mokyklų, studijų programose bei atskirų dalykų turinyje yra integruojamos temos, analizuojančios smurto prieš moteris tematiką. Lėšų šioms priemonėms įgyvendinti nebuvo numatyta</p>

<p>darbuotojus, kursą smurto prieš moteris tematika“; 15.4 „Rekomenduoti įdiegti aukštosiose mokyklose, rengiančiose sveikatos priežiūros specialistus, kursą smurto prieš moteris tematika“ ir 15.5 „Rekomenduoti įdiegti aukštosiose mokyklose, rengiančiose pedagogus, kursą smurto prieš moteris tematika“</p>	
<p>Teisingumo ministerija 2008 m. įgyvendino keturias priemones, kurioms lėšų nereikėjo.</p>	
<p>2 priemonė „Parengti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo papildymo įstatymo projektą, kuriame būtų nustatyta teisėjų šeimos byloms nagrinėti specializacija (šeimos teisėjų specializacija)“</p>	<p>Vykdydama šią priemonę, tarpžinybinė darbo grupė nusprendė, kad yra tikslinga apsvaistyti klausimą dėl galimos teisėjų specializacijos šeimos byloms nagrinėti. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad 2008 m. balandžio 30 d. buvo užregistruotas Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 7, 10, 33, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55¹, 57, 63, 81 straipsnių, IX skyriaus pavadinimo, 83, 85, 86, 90, 98, 101 straipsnių, XII skyriaus antrojo skirsnio pavadinimo, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128 ir 129 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 109, 110, 111, 112 ir 125 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo papildymo 531, 532 straipsniais, IX skyriaus trečiuoju skirsniu ir 1001 straipsniu įstatymo projektas (XP-3061), kurio 4 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti teisėjų specializaciją tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti, šiuo klausimu nuspręsta nediskutuoti ir nerengti atitinkamų Teismų įstatymo pataisų</p>
<p>3 priemonė „Atlikti teisės aktų, reglamentuojančių valstybinio ir privataus kaltinimo bylų procesą, analizę ir pateikti pasiūlymus dėl galimybės taikyti valstybinį kaltinimą visais smurto šeimoje atvejais“</p>	<p>Darbo grupė atliko teisės aktų, reglamentuojančių valstybinio ir privataus kaltinimo bylų procesą, ir nusprendė, kad yra tikslinga parengti Baudžiamojo proceso kodekso (toliau vadinama – BPK) pakeitimus. Šiuo metu parengtas Baudžiamojo proceso kodekso 34, 1321, 151, 342, 362, 364, 365, 409, 412 straipsnių, kodekso priedo pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 173, 3653, 3654 straipsniais įstatymo projektas ir pateiktas svarstyti Vyriausybei</p>
<p>5. priemonė „Organizuoti pirminę teisinę pagalbą teikiančių subjektų mokymą apie teisinės pagalbos smurto šeimoje aukoms teikimą“</p>	<p>Pagal teisingumo ministro 2008 m. vasario 19 d. patvirtintą Valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikiančių subjektų mokymo planą savivaldybių darbuotojams, organizuojantiems ir teikiantiems pirminę teisinę pagalbą ir valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, buvo organizuotas 3 akademinis valandų trukmės seminaras tema “Teisinės pagalbos smurto šeimoje aukoms teikimas”. Seminarą išklause 62 asmenys</p>
<p>11.1 priemonė „Išanalizuoti teisės</p>	<p>Darbo grupė priėmė sprendimą, kad yra tikslinga apsvaistyti galimybę tobulinti Baudžiamojo kodekso (toliau vadinama – BK) nuostatas, kaip</p>

<p>aktus ir prireikus parengti teisės aktų projektus, kurie išplėstų teismo galimybes įpareigoti smurtautojus dalyvauti elgesio keitimo programose“</p>	<p>bausmę ar baudžiamojo poveikio priemonę, numatant galimybę įpareigoti nuteistąjį tam tikrą terminą gyventi skyrium nuo nukentėjusiojo ir (ar) dalyvauti elgesį keičiančiose programose. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seime tuo metu buvo svarstomas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42, 67, 129, 135, 138 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 721, 722 straipsniais įstatymo projektas (Nr. XP-1592(2)), kuriuo siūloma BK papildyti iš esmės analogiškais nuostatomis, darbo grupė nusprendė nedubliuoti šių diskusijų ir nerengti atitinkamų BK pataisų.</p> <p>Įgyvendinant paminėtas priemones, teisingumo ministro 2007 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. 1R-352 (pakeistas teisingumo ministro 2008-03-14 įsakymu Nr.1R-119) buvo sudaryta darbo grupė galiojantiems teisės aktams, susijusiems su smurtu prieš moteris, išnagrinėti, su jų taikymu susijusioms problemoms nustatyti ir šių problemų sprendimo būdams pasiūlyti.</p> <p>Darbo grupėje dalyvavo Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Generalinės prokuratūros, Nacionalinės teismų administracijos, Teisės instituto, Vilniaus m. 1-ojo apylinkės teismo, Vilniaus m. apylinkės prokuratūros, Vilniaus m. vyriausiojo policijos komisariato, Moterų informacijos centro, Vilniaus m. motinos ir vaiko pensiono atstovai. Darbo grupė dirbo dviem etapais. Per pirmąjį etapą (iki 2007 m. gruodžio 1 d.) darbo grupė nagrinėjo teisės aktų, susijusių su smurtu prieš moteris šeimoje, nuostatas, jų taikymo problemas ir parengė išvadas bei pasiūlymus. O per antrąjį etapą (iki 2008 m. kovo 1 d.) darbo grupė šių išvadų pagrindu parengė BPK straipsnių pakeitimo projektus</p>
<p>Kalėjų departamentas prie Teisingumo ministerijos 2008 m. įgyvendino vieną priemonę, kuriai buvo numatyta 30 tūkst. litų., panaudota 23 tūkst. litų.</p>	
<p>11.3 priemonė „Tobulinti smurtautojų reabilitacijos (mokymo ir neprievartinio bendravimo įgūdžių lavinimo) sistemą laisvės atėmimo vietose ir pataisos įstaigose“</p>	<p>Kalėjų departamento duomenimis, 2008 m. pradžioje už smurtavimą laisvės atėmimo bausmę atliko 179 nuteistieji.</p> <p>Sprendžiant smurtautojų reabilitacijos laisvės atėmimo vietose tobulinimo klausimą, buvo įvertinta žinoma pasaulinė penitencinė praktika ir turimas įdirbis. Atsižvelgiant į tai, jog adaptuotų smurto tarp sutuoktinių rizikos vertinimų metodikų Lietuvoje nėra, nuspręsta įsigyti smurto tarp sutuoktinių rizikos vertinimo metodikos SARA (angl. – Spousal Assault Risk Assessment) bei Sutrumpintos smurto prieš sutuoktinę rizikos vertinimo metodikos B-SAFER (angl. – Brief Spousal Assault Form for the Evaluation of Risk), adaptavimo paslaugas. Šie du instrumentai atvertų galimybes rizikos nustatymui bei padėtų atskleisti individualių intervencinių priemonių poreikį.</p> <p>2008 m. birželio 19 – 20 d Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio regionų laisvės atėmimo vietų ir pataisos inspekcijų psychologams buvo organizuoti mokymai, supažindinant juos su bendraisiais smurto šeimoje rizikos nustatymo principais. Be to, pataisos inspekcijose vykdytose smurto prieš moteris prevencijos priemonėse dalyvavo 223 nuteistieji</p>
<p>Vidaus reikalų ministerija 2008 m. įgyvendino vieną priemonę, kuriai buvo numatyta 15 tūkst. litų.</p>	
<p>13.3. priemonė „Sukurti ir tvarkyti internetinį puslapį, kuriame bus skelbiama teisinė informacija,</p>	<p>Sukurta interneto svetainė www.bukstipri.lt, skirta smurto prieš moteris prevencijai. Panaudota 12,8 tūkst. Lt.</p>

tyrimų duomenys, statistika ir kita šviečiamojo pobūdžio informacija“	
Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2008 m. įgyvendino keturias priemones, iš kurių tik vienai buvo numatytos valstybės biudžeto lėšos – 20 tūkst. litų, panaudota 5,9 tūkst. litų.	
6.2 priemonė „Atlikti teritorinių policijos įstaigų pranešimų, susijusių su smurtu prieš moteris šeimoje (policijos iškvietimų skaičius, užregistruoti pareiškimai ir kt.), analizę ir pateikti pasiūlymus dėl efektyvesnės smurto aukų teisinės apsaugos“	2008 m. Policijos departamentas prie VRM atlikęs analizę parengė pasiūlymus dėl efektyvesnės smurto šeimoje aukų teisinės apsaugos ir pateikė juos institucijoms pagal kompetenciją. Lėšų nebuvo numatyta
7.2 priemonė „Rinkti išsamius nusikalstamų veikų (smurto prieš moteris) statistikos duomenis pagal visus požymius“	2008 m. teritorinės policijos įstaigos ir toliau renka, kaupia ir analizuoja tokius statistinius duomenis, susijusius su smurtu privačioje erdvėje: išvykimai į konfliktų vietas; prevencijos padalinių pareigūnų išnagrinėti prašymai, skundai dėl smurto, iš jų dėl smurto prieš moteris; atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą dėl atvejų, susijusių su smurtu prieš moteris; pradėta ikiteisminių tyrimų (pagal BK str.); surašyta administracinių teisės pažeidimų protokolų už teisėtvarkos pažeidimus, susijusius su smurtu (2008 m. duomenys šiuo metu apibendrinami). Lėšų nebuvo numatyta
Įgyvendinant 16.6 priemonę „Organizuoti policijos pareigūnų mokymą apie smurto šeimoje prevenciją ir užkardymą“	Lietuvos policijos mokymo centras organizavo 3 kvalifikacijos tobulinimo seminarus tema „Smurtas prieš moteris šeimoje“. Mokymuose dalyvavo 53 policijos pareigūnai. Buvo numatyta 20 tūkst. litų, o mokymo renginių organizavimui panaudota 5,9 tūkst. litų
18.1 priemonė „Kiekviename policijos komisariate paskirti asmenį, atsakingą už darbo su smurto šeimoje aukomis koordinavimą, pagalbą, informaciją ir pareigūnų konsultavimą“	Parengtas Policijos generalinio komisaro 2008 m. sausio 21 d. įsakymas Nr. 5-V-37, kuris įpareigojo šalies policijos komisariatuose paskirti asmenis, atsakingus už darbą prieš smurtą šeimoje
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2008 m. įgyvendino vieną priemonę, kuriai lėšų nebuvo numatyta.	
9.1. priemonė Stiprinti Bendrojo pagalbos centro (toliau vadinama – BPC) pareigūnų gebėjimus tinkamai reaguoti į smurtą šeimoje patiriančių	2008 m. 20 BPC pareigūnų pagal BPC specialistų mokymo programą Ugniagesių gelbėtojų mokykloje išklaušė bendravimo krizinių situacijų metu psichologijos kursą. Pagal BPC naudojamą įvykių klasifikatorių pagalbos prašymai, susiję su smurtu privačioje erdvėje, dažniausiai yra priskiriami „Triukšmas, konfliktas bute (su smurto požymiais)“ kategorijai. Nuo 2008 m. sausio 1 d. 0 val. 0 min. 0 sek. iki 2008 m. gruodžio 31 d. 23 val. 59 min. 59 sek. BPC

moterų pagalbos prašymus bendruoju pagalbos telefonu 112“	informacinėje sistemoje, reaguojant į šios kategorijos pagalbos prašymus, buvo parengta ir atitinkamoms pagalbos tarnyboms perduoti 10 828 pranešimai apie pagalbos poreikį. BPC nedetalizavo, kiek iš šių pranešimų apie pagalbos poreikį buvo susiję su smurtu būtent prieš moteris. Priemonei vykdyti 2008 metais pinigų nebuvo skirta, todėl pareigūnai nedalyvavo nei kursuose, nei seminaruose
Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Statistikos departamentas) įgyvendino vieną priemonę, kuriai lėšos skirtos iš bendrųjų Statistikos departamento asignavimų.	
7.1 priemonė „Skelbti Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos ir kitų institucijų statistinę informaciją apie smurtą prieš moteris šeimoje visuomenės informavimo priemonėse ir Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Statistikos departamentas) statistinių rodiklių duomenų bazėje (www.stat.gov.lt)“	Įgyvendinant statistinė informacija apie smurtą prieš moteris skelbiama rodiklių duomenų bazėje (http://db1.stat.gov.lt/statbank/default.asp?w=1280). Statistikos leidinyje „Moterys ir vyrai Lietuvoje“ kasmet skelbiama Informatikos ir ryšių departamento informacija apie užregistruotus asmenis (moteris ir vyrus), nukentėjusius nuo nusikalstamų veikų
Teisės institutas įgyvendino vieną priemonę, kuriai atlikti buvo panaudota 30 tūkst. litų.	
Įgyvendinant 6.3. priemonę „Atlikti baudžiamųjų bylų Lietuvoje dėl smurto prieš moteris šeimoje analizę, siekiant nustatyti teisės aktų taikymo efektyvumą“	Teisės institutas atliko tyrimą, kuriame pateikta nacionalinių baudžiamųjų (materialinių ir procesinių) įstatymų loginė - sisteminė analizė, šių įstatymų ir Europos Sąjungos valstybių analogiškų įstatymų lyginamoji analizė, taip pat bylų dėl smurto šeimoje loginė - sisteminė analizė. Tyrimas pateiktas instituto tarybai aprobuoti ir taisomas pagal recenzentų pateiktas pastabas